

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

2015
Uluslararası
Toprak Yılı

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER (BM) 2015 ULUSLARARASI TOPRAK YILI

BM Genel Kurulu'nun 2015 yılını Uluslararası Toprak Yılı ilan etmesinden dolayı Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) toprağa yönelik farkındalığı arttırmak ve kritik öneme sahip bu kaynağın sürdürülebilir kullanımını teşvik etmek için yıl boyunca çeşitli faaliyetler gerçekleştirecektir.

Önemli mesajlar:

- Toprak sınırlı bir kaynaktır. Topraklar kaybedildiğinde veya bozuluma uğradığında insanların yaşam süresi içinde tekrar kazanılamaz.
- 1 cm toprak yaklaşık 1000 senede oluşur.
- Sağlıklı topraklar; gerekli besin, su ve oksijeni sağlayarak gıda üreten bitkilerin büyümesini ve ürün vermesini sağlar.
- Toprak %45 mineraller, %25 su, %25 hava ve %5 organik maddelerden oluşur.
- Topraklar dünyadaki **biyoçeşitliliğinin dörtte birini** bünyesinde barındırır.
- Toprak gıdanın başladığı yerdir. Gıdamızın yüzde 95'i doğrudan ya da dolaylı yollarla topraktan gelir. Sağlıklı ve yüksek kaliteli gıda, ancak sağlıklı topraklarda yetişir.
- İnsan sağlığı ve toprak sağlığı arasında doğrudan bir bağlantı vardır. Besleyici maddelerin az olduğu toprakta yetişen gıda, sistemik olarak yetersiz beslenmeye katkıda bulunur. Bugün, özellikle gelişmekte olan ülkelerde mikrobeyin yetersizliği (özellikle A vitamini, iyot, demir, çinko) 2 milyardan fazla insanı etkilemektedir.
- Bugün gıda sistemleri yeterli, güvenilir, çeşitli ve besleyici bakımdan zengin gıdayı sunmakta zorluk çekmektedir.
- Sürdürülebilir toprak yönetimiyle yüzde 58 daha fazla gıda üretimi yapılabilir.
- **Topraklar, karbon döngüsünde** önemli rol oynayarak iklim değişikliğiyle mücadeleye ve ona adapte olma konusunda yardımcı olur.
- Topraklar suyu **depolayarak ve filtreleyerek** sellerin ve kuraklığın olmasını engeller.

- Topraklar **yenilenebilir kaynaklar değildir**, bu yüzden toprakların korunması gıda güvenliği ve sürdürülebilir gelecek için büyük önem taşır.
- Toprakları sürdürülebilir olarak yönetmek için çaba harcamazsak, bugün yaşanan toprak bozulmasının hızı, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayacak kapasiteyi tehdit etmeye devam edecektir.
- Suyun verimli kullanımı ve tarım ilaçlarının azaltılması gibi uygulamalar **yüzde 79'a varan ürün verimliliğini** beraberinde getirir.
- Saatte 11 hektar toprak, Avrupa'da büyüyen şehirlerin altında kalmaktadır.
- Küresel olarak, her sene Kosta Rika'nın yüz ölçümüne denk gelen 50,000 kilometrekare toprağı kaybetmekteyiz.
- Uzmanlar sadece 60 yıl kullanacak kadar üst toprak tabakasının kaldığını belirtmektedir.
- Bir yemek kaşığı sağlıklı toprağın içinde, dünyadaki insan sayısından daha fazla organizma yaşar.
- Toprakta yaşayan çeşitli türdeki organizmalar; bitki zararlılarını ve hastalıklarını kontrol altında tutar, bitki kökleriyle yararlı bir ilişki kurar, toprağın yapısını güçlendirir ve bitkilerdeki besleyicileri yeniden dönüşüme sokar.

Karşılaşılan Zorluklar

- FAO tahminleri, dünyadaki toprakların **üçte birinin** erozyon, betonlaşma, sıkışma, tuzlaşma, topraktaki organik ve besleyici maddelerin azalması, asitleşme ve kirlilik gibi sürdürülebilir olmayan arazi yönetim uygulamaları yüzünden verimsizleştiğini gösteriyor.
- Yeni yaklaşımlar tercih edilmediği takdirde, 2050'de küresel düzeyde kişi başına düşen ekilebilir ve verimli arazi **1960'taki düzeyin yalnızca dörtte biri** olacak.
- 2050'ye kadar nüfus artışı gıda üretiminde yaklaşık yüzde **60'lık bir büyümeyi** zorunlu kılacak.
- İnsanların toprak üzerindeki uygulamaları, toprağın temel işlevlerini azaltacak ya da tüketecek kadar **kritik düzeylere** gelmiş durumda.

Topraklar Nasıl Korunabilir?

- Doğru teknolojiler, **sürdürülebilir ve kapsayıcı politikalar**, **etkili yayım hizmetleri** ve eğitim sistemleri oluşturmak,

- Toprakların korunması gerekliliğini yaygınlaştırmak ve hükümetlerin bu doğrultuda **yatırımlar** yapmasını teşvik etmek:
 - **Arazi kullanım haklarının** ve imtiyazlarının güvence altına alınması,
 - **Bilgi ve finansal hizmetlere** erişim,
 - Sürdürülebilir toprak yönetimi üzerine **eğitim programlarının** geliştirilmesini sağlamak.
- Değişken hava koşullarına ve iklim değişikliğine uyum sağlamak için **doğru yönetim pratiklerini** teşvik etmek,
- **Atıkların**, insan sağlığına zararlı olduğu belirlenen eşikleri geçmemesi için hükümetlerin sıkı düzenlemelerle **etkili kontrol mekanizmaları** geliştirmesi,
- Sürdürülebilir toprak yönetim pratiklerinin uygulandığı alanları arttırmak,
- Bozulmuş toprakları iyileştirmek,
- Biyolojik kaynakları kullanmak,
- Toprak verimliliğini arttırmak,
- Suyu daha verimli kullanmak,
- Tarımsal yan ürünleri geri dönüştürmek,
- Toprak ve doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı için ulusal düzeyde geliştirilen **toprak bilgi sistemlerini desteklemek**,
- Kirlenmiş topraklara iyileştirici yöntemler uygulamak.

BM 2015 Uluslararası Toprak Yılı hakkında daha fazla bilgi almak için [tıklayınız](#).